

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

22 sierpnia

№ 72.

Rok 1924.

Treść:	697. Ustawa z dnia 17 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw o sądach przemysłowych i sądach kupieckich	1038
	698. Ustawa z dnia 18 lipca 1924 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych Wojska Polskiego.	1039
	699. Ustawa z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn	1045
	700. Ustawa z dnia 25 lipca 1924 r. w przedmiocie ratyfikacji konwencji sanitarnej, podpisanej w Warszawie dnia 7 lutego 1922 r., pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony a Rządem Republiki Łotewskiej z drugiej.	1048
	701. Ustawa z dnia 25 lipca 1924 r. sprawie ratyfikacji traktatu handlowego i nawigacyjnego między Polską a Islandją, podpisanego w Warszawie dnia 22 marca 1924 r.	1043
	702. Ustawa z dnia 25 lipca 1924 r. w przedmiocie zniesienia § 14 rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dn. 12 sierpnia 1921 r. o zmianie ordynacji miejskiej dla 6 wschodnich prowincji monarchji pruskiej z dn. 30 maja 1853 r. (Zb. Ust. pruskich str. 261) i o przeprowadzeniu wyborów komunalnych w miastach b. dzielnicy pruskiej	1048
	703. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych	1048
	704. Układ polsko-niemiecki w sprawie uprzywilejowanego tranzytu między polskim Górnym Śląskiem a resztą Polski przez niemiecki Górny Śląsk, podpisany we Wrocławiu dn. 24 czerwca 1922 r.	1052
	705. Oświadczenie Rządowe z dnia 13 czerwca 1924 r. w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych polsko-niemieckiego układu w sprawie uprzywilejowanego tranzytu między polskim Górnym Śląskiem a resztą Polski przez niemiecki Górny Śląsk, podpisanego we Wrocławiu dnia 24 czerwca 1922 r.	1074
	706. Układ polsko-niemiecki podpisany w Berlinie dnia 10 lipca 1923 r., dotyczący zmiany § 75 Układu polsko-niemieckiego, podpisanego we Wrocławiu 24 czerwca 1922 r. o uprzywilejowanym tranzycie między polskim Górnym Śląskiem a resztą Polski przez niemiecki Górny Śląsk	1074
	707. Oświadczenie rządowe z dnia 13 czerwca 1924 r. w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Układu polsko-niemieckiego, podpisanego w Berlinie dn. 10 lipca 1923 r., dotyczącego zmiany § 75 Układu polsko-niemieckiego, podpisanego we Wrocławiu dn. 24 czerwca 1922 r. o uprzywilejowanym tranzycie między polskim Górnym Śląskiem a resztą Polski przez niemiecki Górny Śląsk.	1076
	708. Polsko-niemiecki układ o górnośląskim pasie pogranicznym	1076
	709. Oświadczenie Rządowe z dnia 21 lipca 1924 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Układu polsko-niemieckiego o górnośląskim pasie pogranicznym pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, podpisanego w Warszawie dnia 23 lutego 1924 r.	1084
	710. Rozporządzenie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 31 lipca 1924 r. o uzupełnieniu § 2 rozporządzenia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 31 maja 1922 r. w przedmiocie spółek akcyjnych, mających znaczenie państwowe lub użyteczności publicznej.	1084

697.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 17 lipca 1924 r.

**w przedmiocie zmiany niektórych postanowień
ustaw o sądach przemysłowych i sądach kupieckich.**

Art. 1. Niemiecka ustawa o sądach przemysłowych z dnia 29 lipca 1890 r. (Dz. Ust. Rzeszy str. 249) w brzmieniu obwieszczenia z dnia 29 września 1901 r. (Dz. Ust. Rzeszy str. 353) oraz ze zmianami, wprowadzonymi rozporządzeniami z dnia 12 maja i 29 października 1920 r. (Dz. Ust. Rzeszy str. 958 i 843) i ustawą z dnia 14 stycznia 1922 r. (Dz. Ust. Rzeszy część I str. 155), ulega następującym zmianom:

1. W § 3 ustępie drugim zastępuje się słowa „sto tysięcy” słowami „3000 zł.”

2. Po § 9 dodaje się jako § 9-a postanowienie następujące:

„Sądy przemysłowe winny posługiwać się pieczęcią № 3, przepisana dla władz i urzędów państwowych w art. 1 l. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. № 69 poz. 416), opatrzonej na wstędze dookoła orła w napis:

„Sąd przemysłowy w.....”

3. W § 11 wprowadza się następujące zmiany:
a) zdanie pierwsze ustępu pierwszego zastępuje się postanowieniem następującym:

„Urząd ławnika sądu przemysłowego jest urzędem honorowym. Na członka sądu przemysłowego powinno się powoływać tylko osobę, która jest obywatelem Państwa Polskiego, ukończyła trzydziesty rok życia, a w ciągu roku, poprzedzającego wybór, nie pobierała z funduszy publicznych dla siebie lub dla swej rodziny wsparcia, przeznaczonego dla ubogich, chyba że pobierane wsparcie zwróciła”;

b) w ustępie drugim skreśla się „§ 31”.

4. Ustęp pierwszy § 14 otrzymuje brzmienie następujące:

„Czynne prawo wyborcze posiadają osoby obojga płci, które:

a) ukończyły 21 rok życia;
b) w okręgu sądu przemysłowego mają mieszkanie lub zatrudnienie;
c) są obywatelami Państwa Polskiego.

Osoby, wskazane w ustępie drugim § 11, nie mają prawa wybierania”.

5. W § 23 słowa „do trzystu marek” zastępuje się słowami „do 300 zł.”

6. Ustęp trzeci § 38 otrzymuje brzmienie następujące:

„Przepisy §§ 176 do 185 niemieckiej ustawy o ustroju sądownictwa w przedmiocie utrzymania porządku na posiedzeniach stosuje się odpowiednio; również stosuje się odpowiednie przepisy §§ 188 do 193 tejże ustawy o języku sądowym, z uwzględnieniem jednak zmian, wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 sierpnia 1922 r., zawierającym przepisy przejściowe o używaniu języka

polskiego w sądownictwie i notariacie w górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. № 70 poz. 631)”.

7. W § 42 ustępie pierwszym zastępuje się słowo „sto” słowami „100 zł.”

8. W § 55 w ustępie pierwszym, w zdaniu drugim słowa „pięć tysięcy” zastępuje się słowami „100 zł.”

9. W § 57 ustępie drugim zastępuje się słowo „trzysta” słowami „300 zł.”

10. W § 58 dodaje się jako ustęp przedostatni następujące postanowienie:

„Wydatki na opłatę porta pocztowego należą do tych wydatków w gotówce, które pobiera się osobno”.

11. W § 66 ustępie pierwszym zastępuje się słowo „sto” słowami „100 zł.”

Art. 2. Niemiecka ustawa o sądach kupieckich z dnia 6 lipca 1904 r. (Dz. Ust. Rzeszy str. 266) w brzmieniu, nadanem rozporządzeniami z dnia 12 maja i 29 października 1920 r. (Dz. Ust. Rzeszy str. 958 i 843) oraz ustawą z dnia 14 stycznia 1922 r. (str. 155), ulega następującym zmianom:

1. W § 4 zastępuje się słowa „sto tysięcy” słowami „6000 zł.”

2. Po § 7 dodaje się jako § 7-a postanowienie następujące:

„Sądy kupieckie winny posługiwać się pieczęcią № 3, przepisana dla władz i urzędów państwowych w art. 1 l. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. № 69 poz. 416), a opatrzonej na wstędze dookoła orła w napis:

„Sąd kupiecki w.....”

3. § 13 otrzymuje brzmienie następujące:

„Czynne prawo wyborcze posiadają osoby obojga płci, które:

a) ukończyły 21 rok życia;
b) w okręgu sądu kupieckiego mają przedsiębiorstwo handlowe lub są zatrudnione;
c) są obywatelami Państwa Polskiego.

Osoby, wymienione w ustępie pierwszym § 10 l. 2 do 5, nie mają prawa wybierania”.

4. W § 15 ustępie ostatnim zastępuje się słowo „sto tysięcy” słowami „6000 zł.”

5. W § 16 ustępie pierwszym słowa „sześć tysięcy” zastępuje się słowami „300 zł.”

Art. 3. Jeżeli wartość przedmiotu, która ma znaczenie dla stosowania postanowień niniejszej ustawy, oznaczona jest w markach polskich, wartość ta będzie przeliczana na złote według kursu franka złotego, obowiązującego w danym okresie.

W okresie od dnia 1 do 15 każdego miesiąca miarodajny jest kurs franka złotego z 28 poprzedniego miesiąca, w okresie od dnia 16 do końca miesiąca—kurs z dnia 13 tegoż miesiąca, ogłoszony przez Ministra Skarbu na zasadzie art. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 127, poz. 1044).

Art. 4. Postanowienia tej ustawy mają zastosowanie do wszystkich sporów, które w dniu jej wejścia w życie zawisły w sądach przemysłowych lub kupieckich, a nie są jeszcze do tego dnia ukończone.

Ustawa ta nie dotyczy sporów, które wedle przepisów, obowiązujących przed jej wejściem w życie zawisły w sądach zwyczajnych (powiatowych, okręgowych).

Art. 5. Upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych, by zarządził przeprowadzenie nowych wyborów przewodniczących i ławników dla sądów przemysłowych i kupieckich w całej górnośląskiej części województwa śląskiego lub w poszczególnych miejscowościach.

Art. 6. Wykonanie tej ustawy powierza się Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w górnośląskiej części województwa śląskiego w miesiąc po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Minister Sprawiedliwości: *Wł. Wyganowski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Z. Hübner*

698.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 18 lipca 1924 r.

O podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych Wojska Polskiego.

TYTUŁ I.

Postanowienia wstępne.

Art. 1. Wojsko narodowe, siła zbrojna Państwa, będąca ochroną i ostoją niepodległości i wolności Rzeczypospolitej, będzie po wsze czasy podlegać opiece Narodu.

Art. 2. Żołnierz jest obywatelem, na którym spoczywa szczególny obowiązek bronienia Ojczyzny i gotowości każdej chwili oddania życia w Jej obronie.

W szczególności winien on służyć za wzór miłości Ojczyzny i honoru, pełnić zawsze wiernie i uczciwie służbę narodową, być dbałym, sprawiedliwym dowódcą, opiekunem i wychowawcą podwładnych żołnierzy, posłusznym i oddanym podwładnym, szczerym i doskonałym kolegą, oraz życzliwym współobywatelem całej ludności, której praca i patriotyzm są warunkiem siły wojska.

Art. 3. Żołnierze dzielą się na:

- 1) szeregowych;
- 2) oficerów.

Szeregowi dzielą się na: szeregowców i podoficerów.

Art. 4. O podstawowych obowiązkach i prawach oficerów W. P. stanowi odrębna ustawa.

Art. 5. Szeregowi dzielą się na:

- 1) szeregowych wojska stałego;
- 2) szeregowych rezerwy;
- 3) szeregowych pospolitego ruszenia;
- 4) podoficerów zawodowych;
- 5) szeregowych nadterminowych.

Art. 6. Każdy szeregowy może uzyskać stopień oficera, jeżeli odpowiada warunkom, określonym ustawą o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów W. P.

Art. 7. Każdy żołnierz składa przysięgę w następującem brzmieniu:

1) Chrześcijanie wszystkich wyznań:

„Przysięgam Panu Bogu Wszchemogącemu w Trójcy Świętej Jedynemu być wiernym Ojczyźnie mej, Rzeczypospolitej Polskiej, chorągwi wojskowych nigdy nie odstąpić, stać na straży Konstytucji i honoru żołnierza polskiego, prawu i Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej być uległym, rozkazy dowódców i przełożonych wiernie wykonywać, tajemnic wojskowych strzedz, za sprawę Ojczyzny mej walczyć do ostatniego tchu w piersiach i wogóle tak postępować, abym mógł żyć i umierać jak prawy żołnierz polski. Tak mi dopomóż Bóg i Święta Syna Jego Męka. Amen“.

2) Niechrześcijanie prócz mahometan:

„Przysięgam Bogu Wszchemogącemu być wiernym Ojczyźnie mej, Rzeczypospolitej Polskiej, chorągwi wojskowych nigdy nie odstąpić, stać na straży Konstytucji i honoru żołnierza polskiego, prawu i Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej być uległym, rozkazy dowódców i przełożonych wiernie wykonywać, tajemnic wojskowych strzedz, za sprawę Ojczyzny mej walczyć do ostatniego tchu w piersiach i wogóle tak postępować, abym mógł żyć i umierać jak prawy żołnierz polski. Tak mi dopomóż Bóg. Amen“.

3) Mahometanie:

„Przysięgam Panu Bogu Jedynemu być wiernym Ojczyźnie mej, Rzeczypospolitej Polskiej, chorągwi wojskowych nigdy nie odstąpić, stać na straży Konstytucji i honoru żołnierza polskiego, prawu i Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej być uległym, rozkazy dowódców i przełożonych wiernie wykonywać, tajemnic wojskowych strzedz, za sprawę Ojczyzny mej walczyć do ostatniego tchu w piersiach i wogóle tak postępować, abym mógł żyć i umierać jak prawy żołnierz polski. Bereetjum Mine Allahivy veresulini illeelezine a hetdeteum minel masiurkine Billagi, Wałłagi Tallagi, Amin“.

Art. 8. Szeregowi, pozostający w stosunku pokrewieństwa do 4 stopnia włącznie, lub powinowaci do 2 stopnia włącznie, zstępni i wstępni nie mogą równocześnie pełnić funkcji o charakterze gospodarczym i kasowym w tej samej formacji (zakładzie, lub urzędzie wojskowym), ani też pełnić równocześnie funkcji o powyższym charakterze w formacjach (zakładach i urzędach wojskowych), które są sobie bezpośrednio podporządkowane pod względem gospodarczym lub kasowym.

Art. 9. Uposażenie szeregowych reguluje ustawa o uposażeniu wojska.